www.e-rara.ch

Lumen animae

Gottfried von Vorau

[Augsburg], 31. Dezember 1477

Zentralbibliothek Zürich

Shelf Mark: Rb 20

Persistent Link: http://dx.doi.org/10.3931/e-rara-68292

De exercicio. Titulus LIX.

www.e-rara.ch
Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d’imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L’éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l’imprimerie jusqu’au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

Visual Library

illicitis ɔcupiſcentijs deſignatur. Nam ſicut eſtus corporis fetorē facit·teſtante pħo vbi ſup̄ qui dicit ꝙ nimium eſtuātib⁹ corpibus corruptio & fetor accidit vt frequēter Sic per omnē modū ipē eſtus ɔcupiſcentie atq; carnis fetorem ꝑpetuum efficit & inducit. Et tūc applicet̄ ſic. Valde ergo eſtuāte homine oculi inuano rubeſcūt illicitoq; amore· & lingua mētis nigreſcit in omi ſalutifera actione ¶B ¶ Galienus ſecretoꝝ li·vj. Eſtus nimius in corpibus eſt extinguend⁹ ꝑpt̄ tria. Primū eſt: q̄a totam exſiccat ſubſtantiā. Scd̄m eſt: q̄a totū debilitat hoīem. Terciū eſt: q̄a abreuiat ipſam vitā. Sic ſūma diligentia eſtus xtinguēdus eſt cupiditatis: quia totam mentis corrūpit ſubſtantiā· atq; interiorē debilitat hoīem· & debilitat ipſam vitā inq̄ntum homīem vita ꝑpetua deſtituit atq; priuat ¶C ¶ Ariſto·in li·ꝓbleu. In eſtu corporis nimio ꝙ circa caput eſt vitale ⁊ naturale humidū exſiccat̄. Per caput ipſa ratio deſignat̄. Nam ſicut caput calorem nimiū exſiccat in toto corpe·teſtāte Galieno li·medi·vi. Cerebrū inquit ſua frigiditate temporat ad mediūq; reducit ipſum corporis exceſſiuū calorem. Sic ipſa ratio in nobis debet extinguere tempeſtuoſos eſtiuoſq; irrationabiles motus ad mediūq; reducere virtutis pariter & ſalutis. Et tūc applicet̄ ſic. Eſtus itaq; carnis totum humidum gratuitum ipſi⁹ rationis exterminat & exſiccat ¶D ¶ Pħs in ꝓbleuma· Neceſſe eſt valde vt ɔtra eſtum ſolis tota diligentia muniamur & diuerſis veſtib⁹ induamur: quia eſtus ſolis dulciſſimum qd̄ in corpibus eſt extrahit & corrumpit. Per que datur intelligi·ꝙ ſūme neceſſe eſt tam ad vitam ſpiritualem q̄ꝫ ad vitā corpalem·vt ɔtra eſtum praue ɔcupiſcentie atq; carnis ſūma diligētia muniamur & diuerſis virtutū veſtibus induamur ¶E ¶ Philaret⁹ in tractatu de dietis. Perſuadēt aūt medici vt eſtu valido corpa immergant̄ aquis. Cui⁹ ratio eſt. In eſtu etenim nimio euaporat̄ & exalat totum qd̄ ī corporib⁹ eſt humidū radicale. Per qd̄ dat̄ intelligi·ꝙ dum in carne noſtra cōcupiſcentijs atq; deſiderijs eſtuamus debemus ⁊ nos aquis contritionis ⁊ penitentie immergere vt cōtra eſtū poſſimus carnis & illicite ɔcupiſcentie preualere

¶De exercicio ¶Titulus·lix· A

Commentator ſuper libro de plantis Ariſtotelis. Eo anno quo multis ventis ipſe arbores agitate fuerint & concuſſe· fertiles erunt valde fructibuſq; onuſte· Sed tunc per arbores homines deſignantur. Nam ſicut arbores in eſtate magis ſunt humide q̄ꝫ in hyeme·vt refert plinius in ſpeculo naturali libro·xxxj. Sic per omnem modum

ipsi homines in statu gratie magis humectant humore ro/
ris dulcedinisq3 diuine. Desiccant aut penitus in hyeme id
est in statu peccatricis vite. Sed tuc per ɔcussionem atq3 mo
tionem arboꝝ ipsum sacrum exercicium figuratur. Nam si
c.ut ex tali cōmotione folia ⁊ fructus cadūt ab arbore. sic ex
frequenti bonoꝝ opeꝝ exercicio folia id est bone cogitatio/
nes & fructus id est bona opera ad homibus emittunt. Et
tunc applicetur sic. Eo itaq3 tpe quo ipsi homies exercicio
bonoꝝ opeꝝ agitati fuerint atq3 moti fertiles erūt spiritua
li fructibusq3 vite ꝑpetue grauidi ⁊ onusti ¶ B ¶ Aristo.
in libro ꝓbleumatum. In aqua stante naues ꝓfundius im/
mergūtur. in aqua autem fluente altius super aquam ferū/
tur. Sed tūc per naues ipsi homines figurantur. Nam sicut
naues maxime scindunttur in medio. & hoc ideo quia terre
impingūt ⁊ maius periculum sustinent in littore ꝙ in mari
Sic ipsi homines vt frequenter periclitantur in medio tem/
pore huius vite. ⁊ citius in littore securitatis ꝙ in mari peri/
culi & timoris. Sed tūc ɔuenienter per aquam stantem vita
infructuosa stans ⁊ quiescens describitur. Per aquam autē
fluentem vita fructuosa seu actiua seu seduIa virtutū exer=
cicia designantur. Nam sicut in aqua stante rane habitant
atq3 vermes. non autem in aquis fluentibus. Sic in homine
a bonis actionibꝫ quiescente cōmorantur rane & vermes in/
fernales. nō autem in homine se diuersis virtutum actibus
exercente. Et tunc applicetur sic. Homines itaq3 existentes
in vita stante. & a bonis actibus quiescente. aquis presentis
periculi ⁊ miserie profundius immerguntur. Sic homines
in vita fluente. ⁊ se in bonis actibꝫ iugiter exercente altiꝰ ad
celestia eleuant. ⁊ magꝰ a mundi huiꝰ periculis elongant
C ¶ Constantinus libro de ypocundriaca passione. Sūme
autem valet ad vitam prolōgandam ⁊ ad sanitatem refor=
mandā motus frequens tam in languidis ꝙ in sanis. Cuiꝰ
ratio est. Motus nanq3 calorem efficit tam in animatis quā
in animatis. calor autem debitus vite confert sanitatē. Item
motus materiā infirmitatis compactam & induratam dis/
soluit & perconsequens languidum sanum facit. Sed tunc
per motum bonorum operum exercicium designatur. Nam
sicut motus est actus id est forma entis in potentia. vt ꝓbat
philosophus in tercio phisicorum. Sic per omeꝫ moduꝫ. ip/
sum bonoꝝ operum exercicium & virtutum est actus me/
ritoriꝰ atq3 effectiuꝰ eius qd est in potētia ꝓpinqua premij
sempiťni. Et tūc applicetur sic. Sūme itaq3 confert ad vitam

ppetuam consequendã & ad sanitatem mentis & corpis con seruandã ipsorum bonorum exercicium sedulum & virtutũ D

Aristo·in·iiij·methe. Aque stantes qescentes & immobiles citius exsiccant̃ ꝛ corrumpunt̃ q̈ aque mobiles & fluentes. Iuxta illud poete·v·Et putresiũt immoueant̃ aque· Sed tũc per aq̃s stantes desidiosi accidiosiq3 figurant̃. Nam sic aque stantes fundũ habent lutosum putridum & corruptum vt recitat Albertus in minoralibus auicẽne. Sic reuera ipsi homĩes accidiosi & tepidi fundũ sui cordis infectũ atq3 lutosum habent penit⁹ & corruptũ. Sed tũc ꝯuenienter p aq̃s fluentes in diuinis laudib⁹ atq3 virtutib⁹ se exercitãtes homines designant̃. Nam sicut aque fluentes·sonitũ magnum faciũt· atq3 humano vsui puta ad molendinũ valde conferũt ꝛ lapides rotundos in fundo faciũt. Sic p om̃em modũ ipsi homĩes qui se exercitãt in dei laudib⁹ bonisq3 operibus & virtute·sonitũ emittunt laudis diuine ad vsum conferũt exemplaritatis volũtatisq3 humane·ꝛ lapides fructus condignos faciũt penitentie·habentes figuram circularem felicitatis eterne. Et tũc applicetur sic. Homĩes itaq3 tepidi in dei laudib⁹ ac virtutib⁹ atq3 segnes subito eternaliter corrumpunt̃. Homines aũt de virtute in virtutem defluentes & se ĩ bonis actib⁹ iugiter exercẽtes·ab omni in corruptione mentis ꝛ corpis immunes eternaliter ꝯseruantur

De humilitate Titulus·lx· A

PLato in phedrone libro q̈nto. Hec est natura aeris infimi ꝛ supremi·vt aer qui infimus est semp sursum ascendat aer aũt excelsus deorsum semp cadat Cui⁹ causam assignãs Plato ibidem dicit. Aer qui circa terram est ex intenso q circa terrã ẽ frigore sursum iacitur pellitur ꝛ fugat̃·frigus enim magnũ a se pellit cuncta corpa·vt ĩ iiij·methe·dr̃. Econtra aũt ignis qui in celesti spera ꝯtinetur vix sub cõcauo orbis lune eum qui sibi pximus est pellit aerem deitiens versus terrã. Et tunc p aerem infimũ homo despectus atq3 humilis designat̃. Nam sicut aer inferior est humidus frigidus mobilis ꝛ vmbrosus. Sic per om̃em modum homo humilis ꝛ depressus est humidus humore seu rore celestis gratie· frigidus refrigerio ꝯsolationis eterne mobilis q̈ntum ad exercicium operationis bone· vmbrosus q̈ntum ad vmbram ptectionis salutifere. Sed tũc ꝯuenienter per aerem sublimẽ & supremum ipsi in celsitudine homines positi designant̃. Nam sicut altus aer expers est omnis vite·testãte Apleyo calcidioq3 in thimeo. Sic nimirum p om̃ia ipsi homines in alto positi huius seculi exptes sunt om̃is vite tam